

Kem

1286

Marienbibliothek Halle/S.

Kern 1286

DE
VOCIS ET LOQVELAE
VITIIS,

CONSENSV FACVLTATIS ILLVSTRIS,

PRAESIDE

JOANN. CHRIST. REIL,

MED. ET CHIRVRG. DOCT., THERAPIAE PROF. PVBL.
ORDIN., CIVIT. HALENS. PHYSICO, ACADEMIAE IMPE-
RIALIS NATVRAE CVRIOSORVM SODALI,

PRO

GRADV DOCTORIS MEDICINAE

LEGITIME CAPESSENDO,

DIE XXVI. SEPTEMBRIS MDCCXCHII.

PVBLICE DISPVTABIT

CHRIST. SAMVEL RÜCKER,

SPROTTAVIA - SILESIVS.

HALAE,

TYPIS CVRTIANIS.

12
VOUS ET LOUVELL
VITIS

COSSBY WATSON ILL VESSE
FOUR
JOHN CARIS E. RMI
THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

GRAND HOTEL DE LA VILLE
LIBRARY

Marient-Bibliothek
Halle/S

V I R O
EXCELLENTISSIMO, DOCTISSIMO
EXPERIENTISSIMOQVE,
CHRISTIAN. ZACHARIAE
RÜCKER,

MEDICINAE DOCTORI, CIVITATIS SPROTTAVIENSIS CIR-
CVLIQVE PHYSICO, COLLEGI MEDICI ET SANI-
TATIS CIRCVLI GLOGAVIENSIS
ADIVNCTO,

P A T R I S V O
AETERNA PIETATE COLENDO,
HASCE
STVDII ACADEMICI PRIMITIAS
IN AETERNVM
GRATISSIMI ANIMI MONVMENTVM

SACRAS ESSE VULT ET OFFERT.

VIRG

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

CHRISTIAN ZACHARIE

IVORER

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

VIRG

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

CHRISTIAN ZACHARIE

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

EXHIBITION, BOULIARD

§. 1.

Instituti ratio.

Accurata adhuc atque diligenti inquisitione indigent vocis et loquellae dignitas et usus in semiotice et practica medicina, quam cum nos suscipere tentaverimus, rogamus etiam atque etiam eos, qui schediasma hoc inspexerint, ut tenuitati virium et angustis hujus tractatus finibus ignoscant, si quid minus probatum firmisque argumentis stabilitum videatur. Habet enim hoc semiotice singulare, quod firma pauca atque explorata, perinde ut dignitas scientiae postulat, contineat; cujus quidem rei culpa infidis plane atque futilibus auctorum observationibus est adscribenda.

Conati quidem sumus ea omnia, quae medici et antiqui et recentiores viderunt, in ordinem certum redigere, captiosas autem ommittere interrogationes, quippe quae medicum verum non decent, et quae ita constitutae sunt, ut in eadem re paria contrariis in partibus momenta rationum inveniantur et facilius ab utraque parte assertio sustineatur.

§. 2.

§. 2.

Vocis et loquelae dignitas.

Dignae omnino sunt et vox et loquela, quae a medico morbos observante, tanquam signa, adhibeantur, cum functiones hae, rite peractae, integritatem virium denotent, labefactae suppressas quoque vires et exhaustas indicent. Accedunt nervorum insignium ad organa haec permeantium partitio copiosa et uberimum cum aliis nervis commercium, quibus patefieri videtur veritas assertionis, quod inde optimae et sanitatis et morborum notae peti possint.

Vagorum nervorum conjugatio, quam sympathicam insignem nuncupare ausim, adit laryngem, ad vocem formandam facit, et arcum init connubium cum sympathico proprie sic dicto, cum cervicalibus pluribus, imo cum linguali medio, glossopharyngeo et accessorio Willisii ¹⁾. Nervus singularis ex conjugatione *vaga* ortus, qui nomine *recurrentis* insignitur, haud procul ab ortu junctus cum laryngis interno ramo vagae conjugationis, distribuitur in musculos et ligamenta laryngis, nubitur phrenico nervo et ipsi plexui pulmonari ²⁾.

Motus

- 1) *Scarpa* vom Beynerven, in den Abhandlungen der chirurg. Akademie zu Wien, Th. I. S. 402. --- *Andersch* descript. nervor. cardiac. §. IX. in *Ludwig* script. nevrol. Vol. II. p. 121.
- 2) *Walter* de nerv. abdom. et thorac. tab. III. 305. 401. 405. --- *Haase* de nerv. phren. dextri lateris in *Ludwig* script. neurolog. Vol. III. p. 115. 116.

Motus vero linguae et loquela efficiuntur actione lingualis medii, seu noni nervi, qui, arteriae vertebrali vicinus, suscipit plures ex pare vago et accessorio Willisii ramos, deinde intime jungitur cum primis quatuor nervis cervicalibus, ut et cum quinto pare cerebri 3). His connubiis et anastomosis insignibus rite cognitis facile declaratur summa loquela dignitas ad internoscendam affectuum plurimorum naturam et ad praedicendum morborum eventum.

§. 3.

Vocis robur.

Omittamus, quae ad organismum vocis explicandum pertinent, cum physiologia eadem copiose tractare soleat: hic autem tantum moneamus, summam functionis consistere in tensione aequa et uniformi ligamentorum glottidis, praesertim in ratione thyreoarytaenoideorum inferiorum ad superiora 4), praeterea vero omnino discrimen aliquod interesse, utrum arctior an latior sit glottidis apertura 5). Deinde

ven-

- 3) *Boehmer* de nono pare nervorum cerebr. §. XLI. f. in *Ludwig* scriptor. neurolog. Vol. I. p. 295 f.
- 4) *Morgagni* adverb. anatom. Tom. I. p. 18. --- *Dodart* dans les mém. de l'acad. des scienc. à Paris, a. 1700. p. 262. --- *Runge* de voce ejusque organ. p. 37.
- 5) Cf. *Ferrein* dans les mémoires de l'acad. des scienc. a. 1741. p. 424.

ventriculi laryngis haud quaquam inutiles videntur ad resonitum formandum, et commotiones ab aere erumpente ortos propagandos 6).

Vocis etiam robur a copia aeris elisi et ab amplitudine pulmonum producitur. Hinc jam Galenus 7) in animalibus magnam et claram vocem edentibus appendices diaphragmatis majores esse et longius descendere animadvertit, quam in iis, quae submissam vocem proferunt. Hinc in phthisicis vox fere semper humillima 8): hinc quoque post partum nunquam bene canere, vociferari, sermonem habere possumus 9). Hinc in anevrysmate magnae aortae, quo pulmones compressi justam aeris copiam non suscipiebant, vox obscura audita fuit 10).

Obstacula quoque in larynge et aspera arteria, relaxatio ventriculorum laryngis, infarctus qualescunque in iisdem impediunt resonitum vocis, debilemque

6) Cf. *Le Febvre* remarques sur l'organe de la voix et sur l'intonation. 8. Paris 1739.

7) *Admin. anat. lib. VIII. p. 155.* (Opp. ed. graec. fol. Basil. 1538. Vol. I.)

8) *Wedel et Schelhammer* de voce, ejusque affectib. p. 37. (4. Jen. 1677.)

9) *Hales* haemastaticks p. 58.

10) *Morgagni* de sedib. et caus. morb. ep. XVIII. n. 25 p. 80.

lemque eandem et humilem reddunt. Ex collectione gelatinosa in ventriculis laryngis, quae in progressu febris ardentis orta erat, vox debilissima mortem praecedere visa est ¹¹⁾. A collecto intra ventriculos laryngis pure ¹²⁾, ex glandulis laryngis induratis idem celeberrimus auctor audit vocem diminutam cum asthma ¹³⁾.

In febrium autem acutarum decursu vox debilis cum tremore juncta sequitur plerumque debilitatem generalem, et praesertim eam systematis nervosi atoniam, quae malum jubet morbi eventum metuere. Cui enim medici jam diuturnum et refractarium morbum fore annunciabant, quoties cum alvi fluxu non critico vox tremula et debilis audiebatur ¹⁴⁾. — *Galenus* vero inde metastases et delirium praesagivit ¹⁵⁾, quod jure suo factum fuisse videtur, cum debilitas et morbi versus caput turgor vocis maxime organo, plurimis nervis intertexto, manifestetur. Malum signum in dysenteria *Zimmermannus* ¹⁶⁾, in febribus a fame enormi endemicis *Sarconius* ¹⁷⁾ hanc

11) *Ib.* ep. IV. art. 26. p. 59.

12) *Ib.* ep. XV. art. 13. p. 10.

13) *Ib.* ep. XVII. art. 19. p. 55.

14) *Coac. praenot.* n. 258. p. 145. sect. II. *Foef.*

15) *Comment.* in libr. I. prorrh. p. 177.

16) *Von der Ruhr unter dem Volk*, K. X. S. 219. (ed. 1787.)

17) *Geschichte der Krankh. in Neapel*, §. 617. T. III. S. 32.

hanc vocis debilitatem experti sunt. Vocem tremulam et depressam secundi februm putrido-nervosarum stadii assiduam esse comitem observavit *Merzensus* ¹⁸⁾. Sic *Zwierleinus* aegrotos, qui febre bilioso-putrida correpti erant, vix intelligere potuit ¹⁹⁾. *Lionellus Chalmers* eandem humilitatem vocis audivit ante transitum anginae in statum gangraenosum ²⁰⁾.

Non desunt tamen casus, ubi ab accidentalibus et fortuitis rebus vox deprimitur et debilitatur. Satis enim notum est, metum et terrorem in vocem plerumque ita agere, ut vires labefactent, quibus perfitur. ²¹⁾

§. 4.

Mutatio vocis generatim confiderata.

Insignis quaelibet corporis mutatio, et, ut ita dicam, revolutio, vocem quoque alterare solet, quod vel in statu naturali circa annos pubertatis contingit, ubi *hircitallismi* (το τραγγον, τραγγιζειν. *La mue de la voix.*)

18) *Observat. med.* Tom. I. p. 59.

19) *Verm. med. Schriften*, S. 23.

20) *Von den Krankheiten in Südkarolina*, Th. II. S. 97.

21) *Codronch. de vitiiis vocis*, lib. I. c. 14. p. 67. (8. *Trcf.* 1597.)

voix.) nomine venit. Rauca fit per aliquot menses vox et tremebunda: transfiliunt saepe toni, ut ingratham omnino sensationem audientibus excitent. Nutritio hac aetate aucta auget vibrationem chordarum vocalium; neque tamen pergunt aequaliter tremere, sed anomala oritur actio, qua declaratur sonus vocis ingratus ²²). Eodem modo vox mutatur, dum senectus accedit; rigiditas enim omnium fibrarum ad aucta transit in organa vocalia et impedit vibrationes celeriores, quas alioquin chordae vocales proferre solebant. — Mutatur vocis modulatio a quovis animi pathemate. Quantopere enim excedit modum, dum ira homo excanduit! Quam mitis, tenera et gracilis evadit, dum amassa suum adloquitur Adonidem! Imo vero nuperorum scriptorum assertio, quod mores animi ex vocis qualitate internosci possint, veritatis aliquam speciem habere et observationibus confirmari videtur.

Aliae causae accidentales mirum quantum saepius in vocem teneriorum hominum agant. Quo enim quis mobilior est, eo facilius etiam vox ipsius mutatur a quacunque externa causa. Hoc imprimis de cantoribus et cantricibus valere *Tiffotus* his verbis monuit:

²²) Cf. *Codronch.* lib. I. c. 11. p. 61. — *Sauvages* nosol. method. vol. I. p. 784. — *Tiffot* essai sur la mue de la voix, p. 162. (8. Lauf. 1786.) — *Buffon* hist. natur. vol. IV. p. 237. (8. Paris 1769.)

monuit: "L'on pourroit juger des momens heureux d'un "musicien à son ton,, 23). — In fratu morbofo occurrens faepius celerrima vocis mutatio his ipsis argumentis et observationibus dijudicari potest. Mulieres hystericae enim interdum tam frequentes patiuntur vocis mutationes, ut modo rauca, jam acuta et sonora, nunc gravis et virilis fiat. 24) Idem in hygrophobicis paroxysmis 25) et in scorbuto inveterato 26) contingere, boni docuerunt observatores.

In morbis acutis quaevis vocis mutatio morbi etiam mutationem et metaphematum annunciat. Quod cum in decursu ardentium aut putridarum febrium contingit, malum inde praesagium, 27) maniae inprimis, 28) formari posse contendunt.

§. 5.

Raucitas vocis.

Rauca vox, contraria clarae, oritur inaequalitate vibrationum, quas chordae vocales exercent, produ-
citur

23) Sur la mue de la voix p. 165.

24) Portal in Sammlungen für praktische Aerzte, B. X. S. 427.

25) Swieten comment. in Boerhaav. vol. III. p. 557.

26) Hobius van der Worm atriplex falsum, vulgo Soutenelle, p. 94. (12. Amst. 1661.)

27) Pringle von den Krankheiten einer Armée, S. 285.

28) Sarcone l. c. §. 594. Th. III. S. 11.

citur autem impedito influxu vis nerveae aut ataxia ipsa nervorum organo vocis inservientium. Quod vitium dum ex cauffis occasionalibus levioribus et accidentalibus derivatur, nil mali inde poterit expectari. Adest enim in quibusdam hominibus ea teneritudo hujus organi et irritabilitas systematis muscularis cum fenfilitate nervorum vocalium, ut a quacunque vel leviori cauffa raucitatem experiantur. Videmus hoc maxime in hominibus atrabilariis, qui catarrhis habitualibus subiecti sunt. Veneris exercitium, vigiliae nimis protractae, refrigerium, abusus potuum spirituosorum, clamores nimii, ipsaque animi pathemata raucitatem producunt, ab ataxia et inordinato seu impedito vis nerveae influxu in organa vocis derivandam. In catarrho praesertim, ejusque variis speciebus, in angina serosa et inflammatoria, vox rauca fit, tum ob cartilaginum mucosorum minus exquisitum tremorem, tum ob relaxata glottidis ligamenta aut alio modo praeter naturam affecta ²⁹⁾. Sunt, qui a resorbta materia perspirabili et a migratione ejus in organa vocalia ejusdem modi raucitatem derivare sibi sumunt. Verum enim vero certo certius mihi persuasi, resorbitionem hanc et migrationem futilibus niti ratiociniis, neque ex vasorum

29) *Ammann* furdus loquens, f. diss. de loquela p. 29. --
Borden recherch. sur la position des glandes et sur leur action, p. 104.

vaforum lymphaticorum actione posse explicari. Subito enim saepius et minuto primo saltim celerius tales sequi solent metastases, quae itaque, ut explicentur, requirunt actionem sympathicam systematis nervosi. Cum autem nervi laryngis intime cohaereant cum pare vago et intercostali magno, optime quoque hoc commercio uti possumus ad explicandam rationem, qua raucitas et catarrhus oriuntur.

Raucitas ab aliis febrium speciebus nonnunquam pendet: secuta enim est febrem biliosam, fugata emetico ³⁰). In febre praesertim catarrhali biliosa haudquaquam raro apparet, et complicatio ipsa hoc phaenomeno declaratur ³¹). Post febrem scarlatinosa interdum superfuit, et, nisi venae sectione tolleretur, transit in anginam chronicam. ³²) Inflammatio haec chronica raucedinem refractariam excitans, observatur quandoque apud homines infarctibus artrabilariis laborantes et transire solet in suppurationem eodem modo chronicam ³³).

In

30) *Finke* de morb. bilios. anomal. p. 142.

31) *Roederer* et *Wagler* de morbo mucoso, p. 58.

32) *Bang* diar. nosocom. Hafniens. 1787. Jan. 9. p. 283.

33) *Morgagni* ep. XX. art. 26. p. 127. ep. XXII. art. 24. p. 190. --- *Bang* 1783. Sept. 7. p. 137. --- *Bonnet* sepulcret. lib. I. sect. 22. obs. I. p. 467.

In variis chronicis morbis eadem raucitas occurrit, et vel eundem statum inflammatorium refractarium laryngis vel topica ejusdem organi vitia indigitat. In lue venerea incipiente raucitas plerumque primum symptoma ejus status esse videtur, quem Angli *constitutional taint*, (*infectionem generalem*) vocant. In progressu etiam luis consummatae ex uvulae consumptione ³⁴), ex fere consumpta et immobili epiglottide ³⁵), ex thymo denique fungoso ³⁶) oritur raucitas pertinax, tandem transiens in mutitatem seu aphoniam plenariam. — Phthisicorum vox in initio saepius acuta et sonora, post rauca et obtusa fit, nonnunquam tamen in initio jam hanc raucitatem contrahit ³⁷). Hinc non immerito Guil. *Ballonius*, de tali interrogatus refractaria raucitate, labem pulmonum haereditariam accusavit ³⁸). Hydrothoracis quoque vulgare est symptoma haec raucitas *). In hygrophobiae a morfu canis rabidi ortae

34) *Codronch.* lib. I. c. 16. p. 72.

35) *Brüning* constit. epidem. Effend. p. 34. not. (g)

36) *Bon et.* sepulcr. lib. I. sect. 22. obs. 16. p. 470.

37) *Portal* in Sammlungen für praktische Aerzte, B. X. S. 420.
--- *Raulin* über die Lungenfucht, B. I. S. 30.

38) *Ballon* lib. III. conf. 2. p. 224.

*) *Haen's* Heilungsmethode, B. II, Th. V. K. III. S. 253.

ortae paroxysmis, imo in ipsis intervallis observatur saepius raucitas insignis, quae rigiditatem ligamentorum laryngis, a nervi accessorii Willisiani passione, causa proxima hujus morbi, ortam indicat. 39) Lepra nodosa fere semper primo stadio solebat organa vocis afficere: oriebatur enim raucitas, adeo solemnis, ut cantare juberent aegros medici ad internoscendam lepram. 40) Satis denique vulgaris est observatio, quod nimia pinguedine soleat vox rauca evadere et obtusa, cum in obesibus hominibus et aliae partes et hae praepressis adipe oppleantur, et vox ipsa debilitetur. 41) Nihil obest, eunuchos retinere acutam suam et claram vocem, licet obese evadant 42) In his enim hominibus teneritudo ligamentorum habitualis adest, quae rationem certam quamdam habet cum partibus genitalibus. Adeps autem has partes vel non obfidebit, vel tamen non impedit aequam ligamentorum tensionem.

In morbis vero acutis vox rauca signat aut statum inflammatorium organorum vocalium, eumque saepius

39) *Hillary's* Beobachtungen über die Krankheiten auf Barbados, S. 298.

40) *Hensley* über den Ausatz, S. 138.

41) *Ang. Fried. Walther* de obesibus et voracibus p. 6. (4 Lips. 1734)

42) *Schreiber* almagest. medic. p. 354 etc.

saepius malignum, aut ariditatem sive spasticos laryngis affectus, quibus haudquaquam bonus morbi exitus praefagitur. Speciatim vero angina gangraenosa, ad varias febres exanthematicas et malignas accedens, hac raucitate fere perpetuo stipata incedit: quod in scarlatina fida multorum observatio docuit, 43) quod etiam inde patet, cum post superatam ipsam anginam nonnunquam haec raucitas diu superfit. 44) In morbi vigore excipi hanc raucitatem interdum aponia, docuit *Brüningius*. 45) In variolis aptyalismo saepius angina oritur, quae raucitatem hance comitem habet. Malum inde praefagium formandum videtur. 46)

Malum plerumque eventum ex raucitate in decursu febrium acutarum oborta praefagire licet, quod maxime

43) *Fothergill's* account of the fore-throat in *Lettsom's* collect. of his Works, vol. I. p. 351. --- *Withering* in *Sammlungen für praktische Aerzte*, B. V. 2. p. 285. --- *Bayley* ib. B. VII. 2. p. 226. --- *Lepecq de la Cloture* *Sammlungen von Beobachtungen*, S. 72. 44.

44) *Monro* in *Samml. für prakt. Aerzte*, B. V. 2. p. 196.

45) *Constit. epid. Essend.* p. 34.

46) *Starke's* Auszüge aus dem Tageb. des *Jenaischen klin. Instit.* S. 130. --- *Hufeland's* Bemerk. über die Blattern, S. 95. --- *Reil* in *Juncker's* Vorschlägen über das Verhalten in Pocken, S. 18.

maxime in febre putrida, dum simul clangosa vox esset, confirmavit *Riglerus*. 47) In febribus malignis alius generis, praesertim in atrabiliaria constitutione, eodem modo malus eventus erit timendus. 48)

§. 6.

Vox clangosa.

Intelligo vocis sonum profundum, anxium, quasi ex fictili vase inani prorumpat, aut qualis auditur, si quis, caput in fictile vas immittens, loquatur. Producitur autem hic sonus convulsivis organorum vocalium motibus et ariditate eorum summa, quae, dum in decursu febrium remittentium contingit, signare fere semper summum periculum videtur. Hinc generatim pessimum praesagium ex voce clangosa formarunt *Hippocrates*, 49) *Codronchius*, 50) *P. Alpinus*, 51) *Hollerius*, 52) *Sarco-*

47) *Constit. epid.*, Siles. p. 26.

48) *Sarcone* l. c. §. 366. Th. II. S. 98. --- *Lepecq de la Cloture* Samml. von Beobacht. S. 143. 237.

49) *Prorrh.* lib. I. n. 27. p. 50.

50) *Lib.* I. c. 15. p. 20.

51) *Lib.* III. c. 13. p. 230.

52) *Commentar.* in *Cqac.* praesag. p. 153.

Sarconius 53) cum aliis. Si vero ad singula trans-
eamus, metaftasin materiei versus encephalum, at-
que inde exoriendam phrenitidem et furorem mania-
cum praefagierunt Coi medici. 54) Spasmos deinde
erumpere, si fonitus simul fit flebilis et lugubris, et
oculi offuscentur. 55) Post vomitus mere biliosos,
maxime viridescentes, vox lugubris et clangosa mala
praefertim putatur a magno *Hippocratis* commen-
tatore. 56) Apud Theodori cujusdam puerum, ex
insolatione aegrotum, brevi ante mortem audiebatur
vox clangosa, quae inflammationem encephali indi-
gitare videbatur. 57) Alius aegrae, Polemarchi uxori,
historiam narrans, comparat hunc sonum vocis
cum voce engastrimythorum: angina, qua haec mu-
lier laborabat, in capitis affectiones metaftaticas trans-
ibat. 58) Similem sonum *Bonetus* 59) animadver-
tit in aegro, convulsionibus vexato, ubi post mortem
cerebri ventriculi sero accumulato repleti conspicie-
bantur.

53) §. 366. Th. II. S. 98.

54) Coac. praenot. n. 99. p. 115.

55) *Ib.* n. 257. p. 145.

56) *Galen.* comment. in prorrh. lib. I. p. 176.

57) *Hippocratis* lib. VII. epidem. p. 315.

58) *Ib.* p. 314.

59) *Sepulcr.* lib. I. sect. 22. obs. 15. p. 470.

bantur. In angina gangraenosa et variolosa, simul ad-
est clangosa vox cum raucitate, et malum semper even-
tum timere jubet. Non tamen deest casus, ubi ab
accidentalibus causis, e. g. ex carminatione canna-
bis et pulveris inhalatione, fuerit ea ariditas produc-
ta; quam excepit clangosus vocis sonus. ⁶⁰⁾

§. 7.

Vox acuta.

Acutus vocis sonus majori chordarum vocalium
tensione, vel, si mavis, coarctationi insigniori glotti-
dis debetur. Quidquid itaque irritat magis chordas
vocales tensionemque earum auget, et vocem potest
acutam producere. Vulgaris est observatio, hypo-
chondriacos homines et mulieres hystericas vocem
edere acutam, imo stridulam, quae paroxysmos im-
minentes annunciare solet. Deinde angina fere sem-
per acuto vocis sono juncta est, qui ubi acutissimus
et stridulus fit, perniciosum indicat eventum. Hinc
in laryngitide ad variolas malignas accedente acuties
vocis, seu oxyphonia pessimum efficit praesagium. ⁶¹⁾
Boerhaavius subitanam mortem hinc observavit,
cum

⁶⁰⁾ *Morgagni* de sed. et causis morb. ep. VII. n. 13. p. 93.

⁶¹⁾ *Reil* in *Junckers* Vorschlägen über das Verhalten in
Pöcken, S. 17, 18.

cum juvenem haud opinato acute loquentem convivae crederent joci causa hanc vocem affectare. ⁶²⁾ In febribus malignis oxyphonia cum feroci responsione phrenitidem signat, cum spasmi chordarum vocalium facillime transeant in totum systema. ⁶³⁾ Alio loco dicitur in his casibus hypochondria fere semper intro trahi: ⁶⁴⁾ quod quidem ex diaphragmitide aut pleuritide vehementi explanare sibi sumit optimus *Hippocratis* commentator. ⁶⁵⁾

§. 8.

Vox pipiens seu rudens.

Peculiaris ille sonus, quasi galli juniores pipiant aut quasi asinus rudat, pendet plerumque ab infarctibus laryngis et asperae arteriae, ut et a spasmis validioribus, quibus organa vocalia afficiuntur. Observatus est hic sonus, tanquam exitiosum signum, in variolis malignis a *Reilio* nostro ⁶⁶⁾, qui symptoma

62) *Swieten* comm. in *Boerb.* aphor. 302. vol. II. p. 658.

63) *Coac.* praenot. n. 51. p. 107.

64) *Prorrh.* lib. I. n. 45. p. 50.

65) *Galen.* comm. in *prorrh.* lib. I. p. 184.

66) Im Anhang zu *Junckers* Vorschlägen, S. 27.

toma credit laryngitidis perniciosae ad variolas accedentis. Inprimis vero adeo solemne est symptoma anginae polyposae, ut characteristicum exhibeat et quasi pathogomonicum hujus morbi signum. Inspiratio enim specifico hoc sono, quasi asinus rudat aut gallus junior pipiat, est nupta: in quibusdam autem subjectis tantum auditur, cum clamant aut tussunt 67). Idem sonitus est nota characteristica tussis convulsivae, ubi quoque sub inspiratione auditur 68).

§. 9.

Aphoniae definitio.

Adgredior jam singularem illum ac satis celebrem vocis defectum, quem sub ἀφωνίας nomine antiquitas tantopere celebravit. Etenim intelligo sub hac voce non mutitatem quamdam, seu impotentiam loquendi, quippe quae saepius, salva voce, adesse potest. Dolendum autem est, quod veteres, inprimis graeci, plerumque utrumque vitium commutaverint, cum mutitas proprie ἀλαλίας nomine fuisset insignianda. Multo magis autem dolendum, quod

67) *Michaelis* de angina polyposa, p. 10 f. — *Chambon* in Samml. für pract. Aerzte, B. 4, XV. S. 548.

68) *Danz* Gesch. des Keichhuffens, S. 25. — *Harrison* diff. de pertussi, p. 18. (4. Goett. 1793.)

quod saepius aphoniam cum ipsa apoplexia confuderint: iure enim suo *Ballonius* jam asseruit, non solum apoplexiam, sed etiam carum, lipothymiam, imo catalepsi ipsam veteres Graecos nomine ἀφω-
νίας comprehendi ⁶⁹). Hinc Hippocratis effatum de respirationis seu spiritus concitata et praecipiti elisione, tanquam pessimo aphoniae signo ⁷⁰, pertinet propius ad apoplexiam, quod *Sprengelius* nuper uberius docuit ⁷¹).

Ratio hujus symptomatis explicatur ex impedito vis nerveae influxu in organa vocalia, aut ex labefactata penitus vi vitali, quae obest, quominus exercere actiones suas organum vocis rite possit. Cum autem copiosa sit, atque arcte iuncta cum reliquis partibus corporis hujus organi sympathia, plures etiam aponia totius systematis affectus signat. Jam in singula transeamus.

§. 10.

Aponia ab organicis vitiis.

Vocis defectus, qui casum graviolem cum spinæ dorsi adhesionem sequitur, satis vulgaris est. Obser-

⁶⁹) *Consil. med. lib. II. conf. I. p. 7. 8.*

⁷⁰) *Porret. lib. I. n. 25. p. 48. — Coac. praenot. n. 252. p. 144.*

⁷¹) *Apologie des Hippokrates, Th. I, S. 394.*

fervabatur jam ab Hippocratico auctore 72) et a *Galeno* 73); confirmatur a nuperioribus scriptoribus 74). Vulnere colli vocem supprimunt, praefertim dum nervum accessorium Willisii laedunt, qui intime cum pare vago cohaeret. 75). Luxationibus vertebrarum colli accedit aponia cum deglutitione difficili, quia nervi cervicales contorti simul agunt in accessorium Willisii et ganglion ejusdem pharyngeum atque laryngeum. 76) Hanc speciem aponiae, quam veteres justo frequentiore affumserunt, negarunt ac rejecerunt oramino nuperiores scriptores, observavit revera *Swietenius*. Celeberrimum praeterea est illud experimentum, quod *Galenus* coram insigni hominum coetu instituere solebat, ubi nempe, nervo recurrente alterutro revincto, compresso aut discisso, vox supprimebatur, utroque autem transciso tota amittebatur. 77) In homine similis eventus ab eodem

72) Lib. VII. epidem. p. 327.

73) De loc. affect. lib. I. p. 256.

74) *Wedel* et *Schelhammer* de voce, p. 33.

75) *Schelhammer* ars medend. univers. vol. II. p. 217. (14. Wisn. 1747.)

76) *Galeni*, loc. affect. lib. IV. p. 291. — *Swieten* comm. in *Boerhaav* aphor. 818. p. 704. — *Frank* de tachit. adult. in delect. opusc. vol. v. p. 304.

77) *Galeni*, de dogmat. Hippocr. et Platon. lib. II. p. 258. — administr. anat. lib. VIII. p. 159.

dem auctore observatus, 78) a recentioribus scriptoribus confirmatur. 79) Inflammata laryngis tunica interna: 80) fissa cartilago thyreoidea, 81) ulcus epiglottidis et asperae arteriae 82) transeunt denique in vocis plenarium defectum, cum his omnibus causis supprimatur regularis organi vocalis actio. Subitam mortem aponia praecessit, quae ex aneurysmate aortae, deinde erosae, ortum duxerat. 83) Ex glandulis pharyngis et laryngis carcinomatosis, glandula maxillari autem indurata, videtur alioquin orta fuisse aponia letalis. 84) Ex enormitate cordis et hydrope pericardii sequebatur vocis defectus cum cordis palpitatione assidua. 85) Ulcus pulmonis aut pericardii tale, quo nervi a recurrente orti interceptantur, occasionem praebet ut vox aboleatur. 86) Fracturam costarum nonnunquam accusari debere haudquam absolum videtur. 87) Sic quoque commotiones

78) *Galen.* de loc. affect. lib. I. p. 257.

79) *Haller* elem. physiol. vol. VIII. p. 408, 409.

80) *Galen.* de loc. aff. I. c.

81) *Ephem. natur. curios.* dec. III. ann. 2. obs. 136.

82) *Duncan* chymiae natur. specim. p. 197. (8. Hag. 1707.) --
Mém. de l'acad. de chirurg. vol. I. p. 2. p. 184, 195.

83) *Morgagni* de sedib. et causis morb. ep. XXVI. art. 3. 267.

84) *ib.* ep. XXVIII. art. 9. p. 11.

85) *ib.* ep. XXVII. art. 21. p. 56.

86) *Portal* in Samml. für pract. Aerzte, B. X. p. 426.

87) *Codronch.* I. c. lib. I. c. 17. p. 82.

nes cerebri aphoniam letalem haud raro produ-
cunt. 88)

§. II.

Caussae aphoniae accidentales.

Saepius caussae externae ea violentia in corpus
agunt, ut vires subito supprimant et cessationem perio-
dicam omnium functionum producant. Tali itaque
modo vox et loquela quoque aboleri debent. Quod
animi affectibus hoc inprimis efficiatur, vulgaris ob-
servatio docet. Ut autem veteri historia hoc confir-
memus, *Valerius Maximus* 89) audiendus, qui
sequentia narrat: „Nausimenis Atheniensis uxor, cum
“filii ac filiae suae stupro intervenisset, inopinati
“monstri percussa conspectu, et in praesens tempus
“ad indignandum et in posterum ad loquendum ob-
“mutuit. Illi nefarium concubitum voluntaria mor-
“te pensarunt. Hoc modo fortuna saeviens huic vo-
“cem, iis vitam ademit, illi propitia donat.„ Hinc
Zimmermannus merito ex terrore et aliis vehemen-
tioribus pathematibus posse aphoniam oriri, monet. 90)
Ex terrore post levem digiti vulnerationem observavit
Forestus; 91) post levem pedis dolorem, forsitan quo-
que

88) *Morgagni* ep. LI. art. 2. II. p. 57. 61.

89) *Factor. dictor. memorab.* lib. I. c. 8.

90) *Von der Erfahrung*, B. IV. K. II. S. 551.

91) *Lib. XIV. obs.* 83. p. 683.

que, ex terrore aut metu *Dupaus* 92) — aphoniam. Ebrii non raro aponia laborant, 93) unde menyngum inflammatio et ipsa mors sequi possunt. 94) Aponia, quae in hominibus torturae subiectis nonnunquam occurrit, oritur a tractione sympathica nervorum recurrentium et praesertim a tensione praeternaturali nervi accessorii Willisii. Vidit *Sauvagesius* miserum ex duriori tortura non solum obmutuisse, sed etiam omnem sensum amisisse, cum rigiditate et vibratione spasmodica totius corporis, maxillae constrictione et dein febre acuta, quae omnia diem integrum perseverarunt, metuente iudice, ne mors supplicium ultimum praeverteret. 95) Ex abusu *nervi oleandri*, veneni narcotici, 96) et ex mephiticis vaporibus latrinarum 97) haud raro abortae sunt aphoniae, quae in asphyxiam transibant.

Huc denique pertinet historia mulieris illyricae, quae a monacho contra scabiem mercurium sublimatum acceperat: ex cuius remedii abusu rauca primum

91) *Hufelands Annalen der franz. Arzneyk.* B. I. S. 195.

93) *Hippocr.* aphor. V. 5.

94) *Bonet.* sepulcr. lib. I. sect. 22. obs. 8. p. 469. — *Morgagni* ep. XIV. art. 35. p. 218.

95) *Nosol.* method. vol. I. p. 776.

96) *Morgagni* ep. LIX. art. 12. p. 227.

97) *Ib.* ep. LXII. art. 5. p. 279. — *Hallé* in *Scherfs* Beyträgen zum Archiv der medic. Policey, B. I. Samml. 2. S. 109.

num fiebat, deinde vocem penitus amisit, neque unquam recuperavit. 98)

§. 12.

Aphonia in chronicis morbis.

Debilitas totius systematis producit et hanc vocis suppressionem, quae si ad morbos graviore accedit, malum ominatur eventum. Post apoplexiam praesertim superstes aphonia indicat vel mortem instantem vel recidivam brevi imminentem vel longum morbum futurum. 99) Vocis defectus quoque morbum hystericum signat, quo spasmi laryngis vocem penitus suppressentes producuntur. Paroxysmi hysterici saepius hoc symptomate stipantur. 100) Plethora nimis commota in quibusdam subjectis irritabilitate iusto majore gaudentibus, praesertim menstruis suppressis, eodem modo excitare potest aphoniam, facile evanescentem, si idonea modo remedia antiphlogistica et venae sectio administrantur. Alias transit in apoplexiam. 1) Quod infarctus abdominales
eum

98) *Amat. Lusit.* cent. II. curat. 70. p. 192. (fol. Basil. 1556.)

99) *Morgagni* ep. XI. n. 15. p. 153. --- *Gorter* prax. vol. II. lib. II. n. 314.

100) *Sauvages* vol. I. p. 777. --- *Van der Hout*, in *Samml. für pract. Aerzte*, B. IX. S. 387.

1) *Lib. VII. epidem.* p. 331. --- *Zacut. Lusit. prax. mit.* lib. II.

eum possint in nervos viscerum stimulum excitare, qui, propagatus ad accessorium Willisii, ope intercostalis magni, vocem supprimat, egregia docet Kämpfii observatio 2). Melius aponia in cachexia verminosa saepius occurrens ex stimulo arrodentium intestina vermium, explicatur 3). A vermibus ortam aphoniam, quae simul alvi excretionem involuntariam producat, pessimam esse, bene monet *Swietenius* 4). Idem symptoma observavit gallicus medicus insignis in epidemia verminosa putrida, quae per regionem Gros-Theil grassabatur: fugabatur nonnunquam purgantibus aponia 5).

Quod colicam saturninam, seu rachialgiam metallicam interdum comitetur, ex eodem commercio plexuum intestinalium cum accessorio Willisii explicari posse videtur 6). Sic quoque in phthisi pulmonali quandoque aponia occurrit, a consumptione earum pulmonis partium pendens, quas percurrunt ner-

II. c. 8. obs. 3. pag. 330. --- *Hoffmann* med. rat. syst. Tom. IV. p. IV. c. 7. §. 7. p. 177. --- *Gesners* Beobacht. Th. III. S. 181.

- 2) Von den Krankheiten des Unterleibes, S. 174. 452.
 3) *Alpin* de praeiag. vita et morte, lib. III. c. 13. p. 233. --- *Hoffmann* l. c. *Baldingers* neues Magazin, B. X. S. 41.
 4) Comm. in *Boerh.* aph. 1364. Vol. IV. p. 714.
 5) *Lepecq* de la Cloture Anleitung für Aerzte, nach hippokratrischen Grundfätzen zu beobachten, S. 275.
 6) *Hænen's* Heilungsmethode, B. I, Th. III, K. 2. S. 284.

vi recurrentes aut plexus pulmonalis rami cum ganglio laryngeo cohaerentes. 7)

§. 13.

Aphonia febrilis.

Suppressio et abolitio vocis in morbis acutis vel obfessa ab heterogenea materie organa vocalia accusat, vel primitus exhaustas vires naturae supponit, quae his praesertim partibus magis manifestantur. Observata est aphonia, sub cujus larva febris intermittens incedebat, quarto aut quinto paroxysmo letalis 8). Sic perniciose animadversa est aphonia, quae in primo insultu pestis aegrum adgrediebatur 9), quae aegros, epidemia putrido-nervosa Halensi correptos, afficiebat, 10) quae ad febrem putridam, quamvis cum conscientia et bono auditu, accedebat 11). Perniciem annunciavit, quae in anginosa muliere post convulsionem cum stertore occurrebat, 12) quae cum brevi et intercepto spiritu ad febres acutas accedebat 13), quae cum comatosi affectibus, livore extremitatum,

7) *Bon et. sepulcr.* lib. I. sect. 22. obs. 13. 14. p. 470.

8) *Werthof* observ. de febr. p. 57. Opp. ed. *Wichmann.*

9) *Russel* über die Pest, B. II. S. 236. 237. 324.

10) *Reil* memorab. clin. vol. I. fasc. 1. p. 9.

11) *Gilibert's* Beobachtungen, S. 155.

12) *Hippocr.* lib. V. epid. p. 255.

13) *Hippocr.* lib. III. epid. sect. 5. aeg. 3. p. 123.

frigidis sudoribus stipata erat ¹⁴), quae cum deliriis ferocibus apud phreneticum praecesserat palpitationes totius corporis ¹⁵), quae post phrenitidem cum soporoso flatu apparebat ¹⁶).

Hinc facilius intelliguntur aphorismi copiosi, quos circa aphoniam schola Coa promulgavit: quorum praecipui sunt sequentes.

“Aphonia cum paralyfi aut debilitate universali, pessima, ¹⁷).

“Quicumque voce, simul cum febre, destituitur, neque ulla crisis sequitur, tremebundi moriuntur ¹⁸).

“Quicumque cum ecstasi et convulsivis motibus vocem amittunt, diem supremum obeunt, ¹⁹).

“Aphoniae post dolores acerbos perniciosae, ²⁰).

Cum enim vires doloribus consumtae non sufficiant ad vocem edendam, atonia universalis, haud removenda, sequitur.

“Ca-

14) Hippocr. lib. I. epid. aeg. 1. p. 42.

15) Hippocr. lib. III. epid. sect. 3. aeg. 4. p. 186.

16) Hippocr. lib. VII. epid. p. 323.

17) Coac. praenot. n. 245. p. 144. --- Prorrh. lib. I. n. 14. 96. p. 48. 55.

18) Coac. praenot. n. 247. p. 144. --- Prorrh. lib. I. n. 91. p. 54.

19) Coac. praenot. n. 248. p. 144. --- Prorrh. lib. I. n. 54. p. 51.

20) Coac. praenot. n. 249. p. 144. --- Prorrh. lib. I. n. 55. p. 51.

“Catochi cum debilitate et vocis defectu con-
gruentes, perniciem praefagiunt,, ²¹⁾).

“Aphoniae post rigores et frigus totius corporis,
cum ecstasi, levi sudatione et cervicis doloribus,
“letales,, ²²⁾).

“Aphonia cum singultu letalis,, ²³⁾).

Exstant tamen non paucae observationes de haud
tam malo, sed ambiguo tantum morbi exitu, qui vocis
defectu jungitur. Auctor appendicis, quae ad librum
de victus ratione in morbis acutis accessit, arbitratur,
aphoniam, die decimo quarto febris accidentem, chro-
nicum morbum praefagire, neque unquam bonam,
inde crisin posse exspectari ²⁴⁾. In initio morbi acuti
non semper mala est aphonia, cum saepius tantum
orgasmm nimium humorum et irritabilitatem iusto
majorem indicat, quod, praeter *Hippocratem* ²⁵⁾ in
historia mulieris, quae ad litus decumbebat, *Tulpius*
quoque expertus est ²⁶⁾. Egregia historia, quam
nobis Hippocrates ²⁷⁾ de aphonia mere biliosa reli-
quit,

21) Coac. praenot. n. 250, p. 144. --- Prorrh. lib. I. n. 96, p. 58.

22) Coac. praenot. n. 1. p. 100, n. 255, 256, p. 145.

23) Prorrh. lib. I. n. 23, p. 48.

24) Sprengel's Apolog. des Hippokr. Th. II. S. 466.

25) Lib. I. epidem. aeg. 13, p. 67.

26) Observ. lib. I. c. 39, p. 72.

27) Lib. V. epidem. p. 244.

quit, proprie huc pertinet: "Hermophili filius aeg. o-
 "tavit undecim dies: febris autem tenebat ipsum et
 "non descendebant cibi. Primum quidem deliravit,
 "nocte autem cessavit: sequenti die sine voce jacebat
 "stertens, distortos habens oculos, febricitans. Penna
 "vero immissa, vomuit bilem atram, et clystere im-
 "misso sterces multum subiit.,"

Imo vero critica est haec vocis amissio obser-
 vata. Sicut enim oppressio nervorum haud raro a
 naturae viribus pendet, cum hae aliter elaterem quasi
 suum exercere non possint, neque activae nimis esse,
 nisi prius ad tempus supprimantur; ita etiam vox
 amissa quandoque bonam crisin praefagire potest.
 Dum praesertim ad aphoniam cum rigore tremores
 accedant, solvi inde morbum, vetus jam effatum
 asserit ²⁸⁾. Vere criticam animadvertit aphoniam
 Hippocraticus auctor in historia aegritudinis, quae
 tamen non tota ac integra videtur ad nos pervenisse.
 Etenim haec est: "Theoclis affinem, quae superne
 "habitabat, sub vergiliis febris acutaprehendit: sexto
 "desuisse visa est: lavit, tanquam desuisset. Septimo
 "gena valde rubuit; utra, non memini. Sub vespe-
 "ram febris multa contigit, et animi ac vocis defectio
 "aderat: neque vero multo post sudor ac cessatio a
 "morbo per septem dies," ²⁹⁾.

§. 14.

²⁸⁾ Coac. praenot. n. 27. p. 104.

²⁹⁾ Lib. VII. epidem. p. 312.

§. 14.

Mutitas ab organicis vitiis:

Functio linguae pessumdatur a causa quacunque nerveae vis influxum in organum loquelaе impediēte. Simul tamen vox superstes esse potest, imo saepius superest, suppressa penitus loquela. Quidquid itaque lingualem medium nervum vel immediate comprimit actionemque ejus impedit, vel eum omnino destruit, id potest loquelam perdere.

Per se quidem primum patet, sublata lingua, deficiente eadem, aut a malignis humoribus exesa, tolli etiam loquelam ³⁰). Hinc mutitas orta est ab ulceribus variolosis, quae totam linguam consumserant ³¹). Nonnunquam loquela denique parumper restituebatur, vices linguae uvula aut velo pendulo gerentibus ³²).

Non raro calculi in ductibus salivalibus coagmentati eam pressionem in ramos nervi lingualis medii exercent, ut ejus actio penitus supprimatur. Haec singularis mutitatis et loquelaе difficilis causa, ab Arabe *Ebn Zohr* primo descripta, ³³) nuperiorum auctorum observationibus confirmatur. ³⁴)

§. 15.

³⁰) *Manger* bibl. med. pract. p. 748.

³¹) *Schenck à Graffenberg* observat. med. lib. I. p. 194.

³²) *Auvran* elinguis feminae loquela, diss. Argent. 1766.

³³) *Avenzoar* thesaur. lib. II. tr. 2. c. 2. f. 25. d. (fol. Vener. 1496.)

³⁴) *Forest.* lib. XIV. obs. 26. p. 467. — *Plater* prax. med. tom.

§. 15.

Mutitas accidentalis.

Exstant observationes de celerius oborta et iterum evanida mutitate, cujus caussa plane latebat. Visus sic est a *Fernelio*, cui levioze ex caussa biduum triduumve loquela adimeretur, moxque repente et inopinato redderetur, et qui saepius ex intervallis et circuitibus modo loqueretur, iam mutesceret, integre sano corpore 35). Similem omnino historiam narrat *Platerus* his verbis: "Memini excellentem medicum, "Theodorum Zwingerum, compatrem meum et col- "legam, cum in schola parentis mei, Thomae Plateri, "communis nostri praeceptoris, versaremur, aliquo- "ties ita obstupuisse, ut ne verbum quidem, etiam "cum comminatione interrogaretur, respondere potue- "rit, et sic mutum et attonitum domum rediisse., 36)

Quod praefertim ex indignatione vehementi fre- quenter homines obmutescant, vulgaris est observatio, illustrata a *Stollio*. 37) Narcotica, nimirum opium, daturam et hyoscyamum perperam usurpata nonnun- quam

C 2

tom. II. c. 7. p. 280. -- *Schenck a Graffenberg* lib. I. p. 192. -- *Journal de medec.* vol. XXIII. p. 453. -- *Abrahamson* in *Meekels Archiv für praktische Arzneik.* B. I. S. 67.

35) *Fernel.* univers. medic. lib. V. c. 9. p. 544. (8. Erfc, 1593.)

39) *Fest. Plater* prax. med. tom. I. c. 4. p. 350.

37) *Rat. med.* vol. IV. p. 435.

quam produxisse mutitatem, docet *Sauvagesius* 38).

§. 16.

Mutitas in statu chronico.

Frequentissima forsan species hujus vitii ea esse videtur, quae a paralyfi linguae post apoplexiam oborta producitur, plerumque cum memoriae defectu iuncta. 39) Singularem plane observationem, circa hanc mutitatem, nobis reliquit *Sauvagesius* de muliere eo modo muta, ut preces tantum suetas posset pronunciare, aliarum autem vocum ne syllabam quidem. 40) Eandem paralyfin linguae cum mutitate observavit *Abrahamsonius*, 41) tanquam sequelam et scabiei repulsae et metastaseos lactis: posterior urina lactea solvebatur. In lactatione nimia dicitur mutitas ortum a praeternaturali siccitate duxisse. 42)

Hystericus morbus nonnunquam eundem effectum producit. Vidit *Tulpius* feminam manifesto hystericam obmutescere, quae serosi humoris immensam copiam ex oris et narium cavitatibus profunderet, et

con-

38) Nosol. method. § vol. I. p. 777.

39) *Forest.* lib. X. obs. 86—88. p. 629. — 683. — *Schenck & Graffenb.* lib. I. p. 191.

40) l. c. p. 776.

41) *Meckel's Archiv*, B. I. S. 69.

42) *Sauvagesl.* c. p. 777.

convulsivis interdum motibus torqueretur. 43) *Blochius* hanc mutitatem in hysterica muliere vesicatorio fugavit. 44) *Whyttius* eandem loquelae amissionem vidit in muliere, quae post suppressa menstrua hystericis affectibus laboraverat. 45)

A meris fordibus gastricis, biliosis, 'haud raro pendere ejusmodi mutitatem, *Mosederi* docet observatio, 46) qui emetico unico, signis fordium turgentium indicato, hoc vitium sustulit. Infarctus pituitosos, *vermibus* inprimis iunctos, loquelam suppressere saepius, patet ex egregiis *Rigleri* 47) et *Hufelandii* 48) observationibus. *Forestus* vidit hanc passionem sola plethora productam, quae scarificationibus tantum curabatur. 49)

Nonnunquam oritur a metastasi melancholicorum humorum versus superiora, quod *Hippocrates* observavit. 50) Hunc locum illustrarunt *Brendelius* 51)

et

43) *Tulp.* observ. med. lib. I. c. 40. p. 73.

44) *Medic. Bemerk.* S. 45.

45) *Prakt. Schriften*, S. 409.

46) *Gesner's Entdeckungen*, B. III. S. 314.

47) *Constit. epidem. Siles.* p. 140.

48) Ueber die Vorzüge der Inoculation, und versch. Kinderkrankh. S. 334.

49) *Lib. XIV. obs.* 33. p. 493.

50) *Aph.* VII. 40.

51) *Opera* vol. I. p. 184.

et *Sprengelius*. 52) A nimio dolore pendet mutitas, qua homines in paroxysmo profopalgico laborant: consulto saepius tacent, qui, vel minimo linguae motu dolorem vehementer exacerbari, experti sunt; saepius vero etiam natura ipsius morbi hunc affectum excitat. 53)

§. 17.

Mutitas febrilis.

In febris hydrocephalicae tertio stadio frequenter occurrit mutitas cum insensibilitate oculorum, vigore tamen auditus, unde malus eventus potest praefigiri. 54) Deinde comitatur hic effectus febres malignas, atque idem tunc valet de mutitate, quod de aponia diximus. Exstant denique observationes de periodica natura mutitatis, ubi sub hac larva febris intermittens latebat, 55) aut ubi febres tertianas malignas comitabatur. 56)

§. 18.

52) Apolog. des Hippokr. B. II. S. 206.

53) *Simon* diff. de profopalgia p. 9. (8. Hal. 1793.)54) *Odier* in Samml. für prakt. Aerzte, B. IX. S. 331. — *Ziegler's* Beobacht. S. 46. — *Hufeland* über die Vorz. der Inoculat. und versch. Kinderkr. S. 356.55) *Medicus* Gesch. der period. Krankh. S. 92.56) *Cleghorn's* Besch. von Minorka, S. 169.

§. 18.

Balbuties.

Adest hoc vitium loquelae, quoties exprimi atque pronunciari rite verba nequeunt, sed repetuntur syllabae singulae aut elementa vocum celerius, donec tandem verbum proferatur integrum. Ratio ejusdem posita est in impedimentis quibusque, quae libero linguae motui obstant, ut et in atonia et debilitate nervi lingualis medii ipsius.

Balbutiunt plerumque *ancyloglossi*, seu quibus lingua nimis est adstricta, 57) quod vitium post ulcera linguae et ex fraenuli nimis firma adhaesione oriri solet. 58) Producitur quoque a serosa colluvie, quod *Bonetus* 59) experientia et praesertim inventa cystide in cerebro sero repleta confirmavit. Hinc *Hippocratis* aphorismus, 60) balbutientes alvi fluxibus esse obnoxios. Quaevis insuper congestio valida versus superiora gignit nonnunquam eundem affectum. Vulgaris satis est observatio, quod ebrii balbutiant. Quodsi autem homo ceterum sanus absque

57) *Holder* elements of speech, p. 76. (8. Lond. 1669.)

58) *Forest.* lib. XIV. obs. 30. p. 482. — *Schenk a Graffenb.* lib. I. p. 191.

59) *Sepulcr.* lib. I. sect. 12, obs. 20. p. 473. obs. 20. p. 473. obs. 24. p. 474.

60) *Aph.* VI, 32.

que causa manifesta balbuties incipit, symptomata nervosum; et praecipue apoplexia aut aponia est expectanda; ⁶¹⁾ quod antiquus ille Hippocraticus auctor in Hermoptolemi uxore vidit. ⁶²⁾

In febre flava Americana perniciosum eventum timere poteris, quoties aeger incipit balbutire. ⁶³⁾ In febre intermittente verminosa eundem malum exitum inde praedixit *Graingerius* ⁶⁴⁾ In initio pestis terrificum symptomata, quo apparente subito tollitur aeger. ⁶⁵⁾ In initio variolarum orta balbuties pessimum eventum metuere jubet. ⁶⁶⁾

§. 19.

Alia loquelae vitia.

Difficultas loquelae generatim considerata eadem supponit linguae vitia, eademque obstacula vis nerveae influxum in lingualem medium impediunt, quae et balbutiem et mutitatem produciunt. Tumor linguae inflammatorius cum enormitate huius organi junctus necessario loquelam magnopere debet impedire, quod egregiis observationibus illustravit *Hayes*. ⁶⁷⁾ Eadem

61) *Sprengels* Apologie des Hippokr. Th. II. S. 106.

62) Lib. VII. epidem. p. 309.

63) *Hillary* über Barbados, S. 179.

64) Hist. febr. anomal. Eatav. p. 169.

65) *Russel* über die Pest, B. II. S. 298. 338.

66) *Hufeland* Bemerk. über die Blattern, S. 96.

67) Abhandlungen der medic. Gesellsch. in London, B. II. S. 232.

dem difficultatem loquelae cum exulceratione et sequente apicis linguae regeneratione vidit nuper bonus observator. 68) Craffitiam linguae enormem imo glossitidem veram, tanquam sequelam anginae, post blennorrhoeam virulentam ortae, vidit, ceu causam loquelae difficillimae, immortalis *Morgagnius*. 69) Loquelam difficilem, quasi os totum pulte fuerit repletum, observaverunt medici Halenses in epidemia variolosa, ubi angina maligna accederet, 70) et *Staubius* 71) in febre putrida nervosa.

Saepius loquelae difficultas haudquaquam in topicis et organiceis vitiis versatur, sed pendet a debilitate nervorum generali, atque convulsivis motibus, quae ad atoniam systematis nervosi accesserunt. Tali modo explicatur loquelae difficultas in enteritide, ad cuius summum gradum saepenumero convulsivi affectus se adiungunt. 72) In febribus miliaribus malignis praegreditur loquelae difficultas delirium et affectus alios a metastasi versus sensorium commune pendentes. 73)

Haud adeo periculosa est loquelae difficultas quae sequitur infarctus pituitosos. Ex hoc enim fonte ob-

68) *Richters* medic. chirurg. Bémerk. K. XII. S. 166.

69) De sed. et caus. morb. ep. XLIV. art. 3. p. 435.

70) *Reil* im Anhang zu *Juncker's* Vorschlägen, S. 17. 18.

71) *Museum der Heilkunde*, B. I. S. 325.

72) *Morgagni* ep. XXXIV. art. 25. p. 90.

73) *Lepecq de la Cloture* Sauml. von Beobacht. S. 154.

observavit *Kämpfius* eam loquelam, quam nemo intelligeret. 74) Sequitur nonnunquam arthritidem retrogradam, ubi gravem morbum designat 75). Remanet per menses post pestim superatam, ubi eandem causam supponit, quam illa, quae praecedit apoplexiam et a plethora pendet 76)

§. 20.

Specialis horum vitiorum partitio.

Paralalia nasalis (*Myctrophonia Ploucqu.*) est loquela ingrata, cum vox narium resonitu destituitur, ubi itaque nares sunt obstructae nec permittunt aerem. - - Maxime vulgaris ratio hujus mali quaerenda est in catarrho seu coryza, ubi contracta vasa tunicae Schneideriane, oppleti sinus nasales sunt; ideoque vocis resonitus deficit. Deinde, proh dolor! satis vulgaris est causa in ulceribus venereis quaerenda, quae vel tonsillas, vel uvulam, vel velum pendulum obsident, ideoque *nasitatem* istam, saepius per totam vitam supersititem, producant. 77) Uvula quoque nimis magna, aut corrupta, aut divisa; 78) tum etiam pa-

74) Von den Krankh. des Untertl. S. 452.

75) *Musgrave* de arthrit. c. 13. p. 110.76) Lib. VII. epidem. p. 331. --- *Forest.* lib. XIV. obs. 31. p. 485.77) *André* Abh. über die vener. Krankh. S. 141. --- *Hunter's*, Abh. über die vener. Krankh. S. 549. --- *Nisbet's* Abh. von der Luftseuche, S. 292.78) *Paré* oeuvres, lib. VI. c. 14. p. 127. (fol. Lyon 1641.) --- *Ammann* surdus loquens, p. 119. --- *Storch's* Abh. von Kinderkrankh. S. 117.

palato destructo loquela nasalis producitur. 79) Ab uvulae, tonsillarum et veli penduli corruptione pendet hoc vitium in angina gangraenosa, ubi a *Cloturio* animadversum est. 80) A polypis narium et a sinibus maxillae superioris deficientibus nonnunquam producitur haec nasalis loquela. *)

Ischolalia a balbutie ita differt, ut in illa suprimantur singulae vocis syllabae, aut singula elementa, et ut spastice saepius loquela intercipiatur. Talem audivit in angina maligna *Hirschelius*, 81) audiverunt in glossitide et carcinomate linguae *Forestus* 82) et *Schenkius*. 83)

Paralalia gutturalis producitur, cum vocis sonus simul videtur ex intimis palati penetralibus venire. Saepius eadem occurrit in lue venerea consummata, cum palatum est destructum. 84) A foramine veli palatini, fere insanabili, ubi tantum lamina argentea solerter apposita obturare poterat foramen et loquelam meliorem reddere, observavit *Sauvagesius*.
Si-

79) *Ammann* p. 109.

80) Anleitung für Aerzte, nach hipp. Grundf. zu beob. S. 122.

*) *Sauvages* vol. I. p. 786. --- *Bonnet* sepulcr. lib. I. sect. 24. obf. 19. p. 472.

81) Briefe über versch. Gegenstände der AW. II. S. 59. 60.

82) Lib. XIV. obf. 24. p. 459. 463. --- obf. 28. p. 474.

83) Lib. I. p. 188.

84) *Ammann* p. 109.

Similem lectu dignissimam historiam chirurgus nostri aevi praefians descripsit. 85)

Blaefitas (τραυλοτης) dicitur generatim id loquelae vitium, ubi R et L male pronuntiantur. 86) Ideoque meo arbitrio huc etiam *rottacismus* et *lallatio* pertinent. Blaefi solent nimis frequenter lingua dentes allidere, ideoque K per D et T pronuntiare: imo Saxonum elocutio, commutans B et P, D et T, et praefertim commutatio του S cum TH Anglorum, huc pertinere videtur. *Rottacismus* (das Schnarren. Le Graffeyement) quem haereditaria labe saepe conspiciamus, ita efficitur, ut lingua maxillae potius inferiori quam superiori apponatur, dum R pronunciamus. — *Lamdacismus* (lallatio) repetit nimis frequenter L, duplicat idem elementum, more Hispanorum in LL, aut Lusitanorum in LH; quod quidem vitium cum rottacismo fere idem esse videtur, cum eadem linguae tarditatem supponat. Quicumque linguam nimis magnam habent, solent vel blaefi esse, vel rottacismo aut lamdacismo laborare. 87) A dentium defectu male pronuntiant quasdam literas et blaefi praefertim sunt senes edentuli et infantes. 88) A labiis apud Americanos perforatis labiales literae male pro-

fe-

85) *Siebold's* chirurg. Tagebuch, n. XX. p. 153.

86) *Galen.* comm. in aphor. VI. 32. p. 308.

87) *Amman* p. 110.

88) *Ib.* p. 39.

feruntur. 89) To R male eloquuntur, quorum lingua nimis flaccida est, aut quorum muscoli styloglossi (hyoglossi) atonia laborant. 90) Sic quoque nimia linguae volubilitas malam τὸν L pronuntiationem et lallationem producit. 91) Palato male formato, nimis plano in feminis, lallatio aut rottacismus promovetur. 92) Quod morbos praesertim attinet, in quibus haec vitia oriuntur, tanquam symptomata; paralysis linguae aut rigiditas musculorum eam moventiam accufari possunt, quoties blaesitas adest. In Hermoptolemi uxore antiquus ille auctor 93) observavit brevi ante mortem blaesitatem cum raucitate. Lamdacismus civis cujusdam Leodiensis post melancholicum furorem et aphoniam oriebatur: cerebrum siccitate laborans cadavere secto apparebat. 94) Alius τὸ R proferre nequivit, cui sinus maxillae superioris deerant. 95)

Batracholalian eum appello loquelae affectum, quo voces cum fonitu peculiari, quasi coaxantium ranarum, proferuntur. Oritur hoc vitium ex tumore singulari

89) *Ammann* p. 56.

90) *Ib.* p. 112.

91) *Ib.* p. 113.

92) *Holder* elements of the speech, p. 76.

93) *Lib.* VII. epidem. p. 309.

94) *Bonnet* sepulcr. lib. I. sect. 22. obs. 7. p. 469.

95) *Ib.* obs. 21. p. 473.

fingulari sub lingua qui nomine *ranulae* insignitur. “Cette tumeur, inquit *Paraeus*, est appelée grenouillette, pour ce que les patients difficilement peuvent articuler et interpreter leur langage, sinon en grenouillant. 96) Tumor iste sublingualis, materie albuminosa, glutinosa repletus, apud infantes magis quam apud adultiores vulgaris, nondum accurata inquisitione dignus habitus est. Ductus salivales fere semper sedem esse hujus cystici tumoris credit *Acrelius* 97) apud quem videtis egregias hujus affectus observationes. A metastasi ortam esse hanc ranulam semel animadvertit *Bartholinus*. 98) Apud *Sieboldum*, 99) *Schmuckerum* 100) et *Wepferum* 1) similes reperies observationes.

96) Oeuvres, lib. VIII. ch. 5. p. 188.

97) Chirurgiska Händelser, anmärkte och samlade uti kongl. Lazarettet, n. XXX. p. 124.

98) Histor. anatom. rar. cent. I. hist. 88. p. 142. (8. Hafn. 1656.)

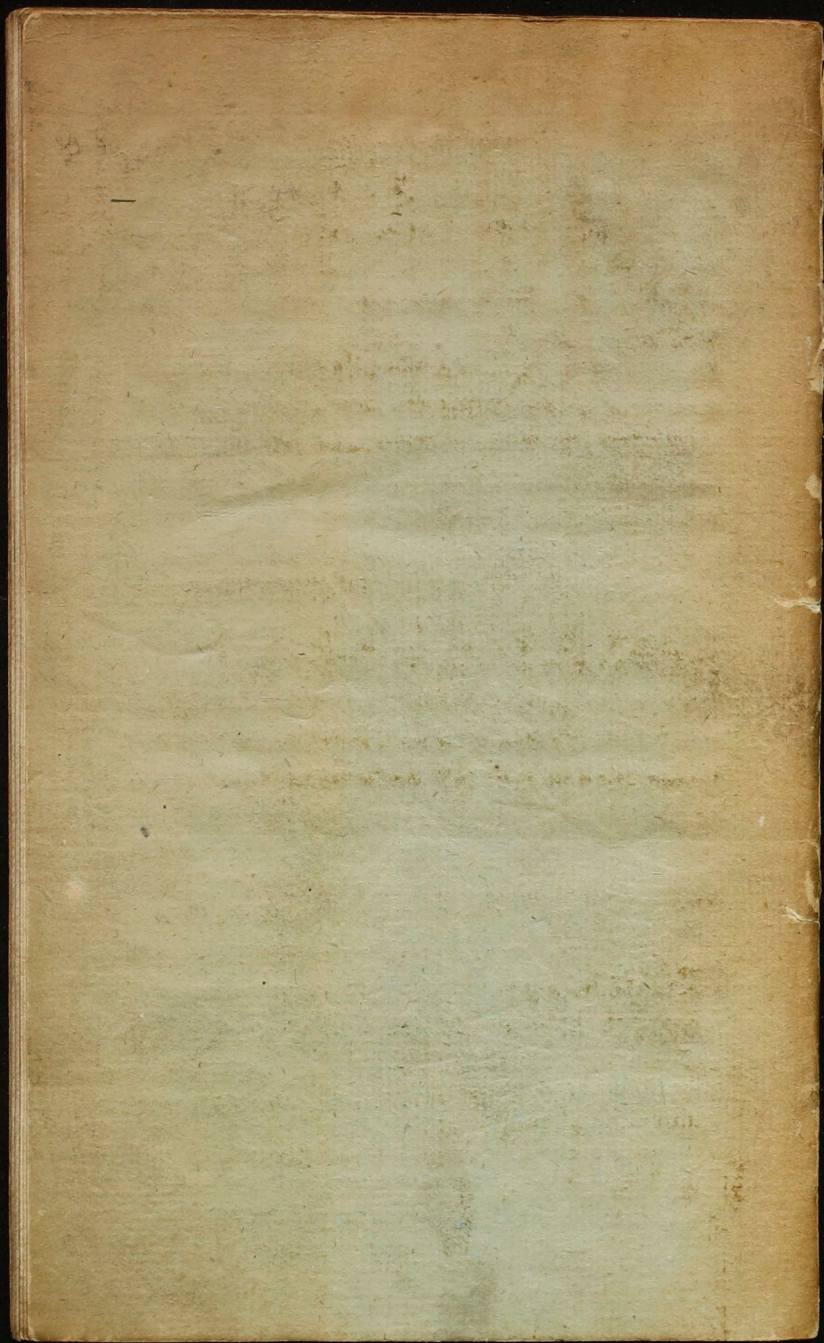
99) Chirurg. Tagebuch, n. XLVII. p. 97.

100) Verm. chirurg. Schriften, B. III. S. 352.

1) Observat. med. pract. n. 208. p. 950.

1018

PICA

DE
VOCIS ET LOQVELAE
VITIIS,

CONSENSV FACVLTATIS ILLVSTRIS,
PRAESIDE

JOANN. CHRIST. REIL,

MED. ET CHIRVRG. DOCT., THERAPIAE PROF. PVBL.
ORDIN., CIVIT. HALENS. PHYSICO, ACADEMIAE IMPE-
RIALIS NATVRAE CVRIOSORVM SODALI,

PRO

GRADV DOCTORIS MEDICINAE

LEGITIME CAPESSENDO,

DIE XXVI. SEPTEMBRIS MDCCXCIII.

PVBLICE DISPVTABIT

CHRIST. SAMVEL RÜCKER,

SPROTTAVIA - SILESIVS.

HALAE,

TYPIS CVRTIANIS.

